“ผู้นำยุคดิจิทัล”
: ปัจจัยสำคัญในการนำพาประเทศไทย ไปสู่การเป็นประเทศที่เจริญยิ่งใหญ่ในโลกหลังโควิด-๑๙

พลเอก เฉลิม คูหาวิชานันท์
ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

มีผู้เคยกล่าวไว้ว่าโลกไม่เคยหยุดนิ่ง สรรพสิ่งในโลกล้วนต้องเปลี่ยนไป นับว่าเป็นความจริงที่ไม่อาจปฏิเสธได้ วันนี้ปีพุทธศักราช ๒๕๖๓ ได้ผ่านพ้นไป ปีใหม่พุทธศักราช ๒๕๖๔ ได้เริ่มต้นขึ้นแล้ว ตลอดปีที่ผ่านมาประเทศไทยต้องเผชิญกับปัญหาต่างๆ รอบด้าน ทั้งปัญหาปากท้องของประชาชน ปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้ง ปัญหาการชุมนุมเรียกร้องทางการเมืองของกลุ่มต่างๆ และปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งที่เกิดขึ้นตามระบบเศรษฐกิจ และที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ที่ยังเกิดขึ้นทั่วโลก

ในขณะนี้ ทำให้รัฐบาลและคนไทยทุกฝ่ายต้องช่วยกันหาทางแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่างๆ ตลอดปีที่ผ่านมาจนสามารถช่วยประเทศไทยและคนไทยได้อย่างปลอดภัย และสามารถป้องกันไม่ให้เกิดข้อจำกัดในการพัฒนาประเทศ ที่สำคัญสามารถลดเงื่อนไขอันจะนำไปสู่ความขัดแย้งที่รุนแรงในสังคมได้ในระดับหนึ่ง นับว่าทุกฝ่ายได้ร่วมมือร่วมใจทำหน้าที่ของตนจนช่วยให้ประเทศไทยของเราผ่านพ้นวิกฤตต่างๆ มาได้ด้วยดี อย่างไรก็ตามแนวโน้มของสถานการณ์ด้านต่างๆ ดังกล่าวในปี พ.ศ.๒๕๖๔ ยังมีความไม่แน่นอนสูง คงต้องติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง และต้องพิจารณาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบต่างๆ ของสังคมไทยให้สอดคล้องกับยุคสมัยและทันเหตุการณ์ต่อไป ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวนั้นไม่สามารถกระทำได้โดยคนคนเดียว หรือคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ต้องอาศัยคนไทยทุกคนทุกกลุ่มร่วมมือร่วมใจกันให้เกิดพลังสร้างสรรค์ของสังคมไทย ทำหน้าที่ของตนอย่างเต็มกำลังจึงจะสำเร็จได้ และปัจจัยสำคัญที่สังคมไทยต้องการเพื่อให้เกิดพลังสร้างสรรค์ของสังคมไทยในการนำพาประเทศไทยไปสู่การเป็นประเทศที่เจริญยิ่งใหญ่ในโลกหลังโควิด -๑๙ ก็คือ ผู้นำซึ่งมีภาวะผู้นำสอดคล้องกับโลกหลังโควิด-๑๙ ในสังคมยุคดิจิทัล ภายใต้บริบทโลกแบบ VUCA

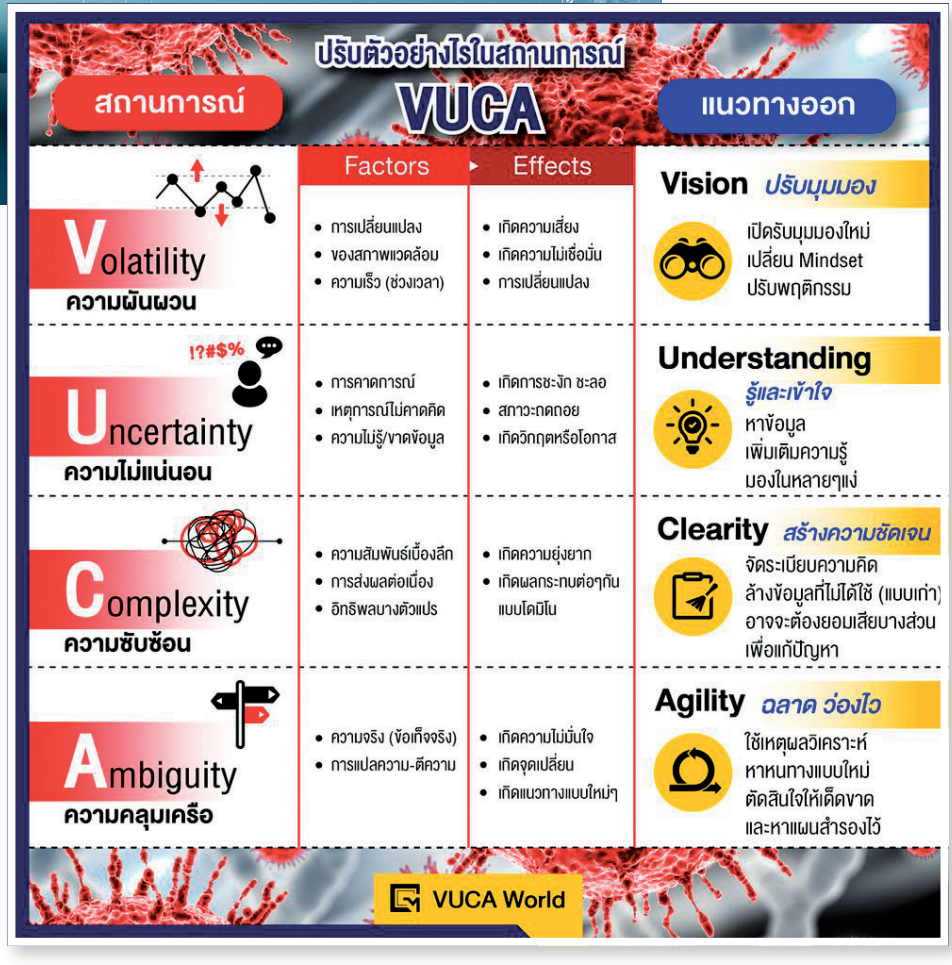

ภายใต้บริบทโลกแบบ VUCA ที่มีความผันผวน มีความไม่แน่นอน มีความซับซ้อนและมีความคลุมเครือ ในสภาพแวดล้อมของระบบสังคมยุคดิจิทัลหลังโควิด-๑๙ ที่จะมีสิ่งที่เรียกว่า “New Normal” เกิดขึ้น และประกอบด้วยประชาชนที่เป็นคนต่างยุคต่างวัยมาอยู่ร่วมกัน โดยเฉพาะประชากรกลุ่มที่เรียกว่า “**คนในยุคดิจิทัล**” ทำให้ผู้นำแบบดั้งเดิมไม่สามารถนำพาหรือจัดระบบต่างๆ ได้เพียงลำพัง จำเป็นต้องมี

ผู้นำรูปแบบใหม่ที่เรียกว่า “ผู้นำยุคดิจิทัล” ให้มาทำงานร่วมกัน

“ผู้นำยุคดิจิทัล” ควรมีลักษณะเป็นคนที่สามารถทำให้สังคมเดินไปข้างหน้าได้ท่ามกลางความเชื่อ ความคิด และมุมมองที่แตกต่างหลากหลายของผู้คนในสังคมยุคที่มีข้อมูลข่าวสารท่วมท้น อย่างเช่นในยุคดิจิทัลนี้ โดยมีทักษะในการหาจุดดุลยภาพของความต้องการและความคิดของกลุ่มคนต่างๆ และทำให้เดินไปด้วยกันสู่กรอบเป้าหมายของความต้องการร่วม บนความแตกต่างได้ สามารถเชื่อมโยงความแตกต่างของกลุ่มคนต่างๆ และของผู้นำคนอื่นๆ ในสังคมที่มีความแตกต่างอย่างหลากหลายให้เข้ามาร่วมมือร่วมใจกัน ร่วมคิด ร่วมเรียนรู้ ให้เกิดพลังสร้างสรรค์ทางสังคม

“ผู้นำยุคดิจิทัล” ต้องมีทักษะในการเรียนรู้ด้วยตัวเองตลอดชีวิต ต้องพัฒนาตนเองและสนับสนุน เอื้ออำนวยให้กับคนอื่นๆ สามารถพัฒนาตนเองสู่การทำงานบนโลกแบบ VUCA และปรับให้เข้ากับทีมงานได้ตลอดเวลา สามารถผสมผสานและสร้างจุดสมดุลของการใช้ประสบการณ์ และการใช้ความรู้ใหม่ของคนต่างวัย ต่างยุคต่างสมัยที่อยู่ร่วมกันในสังคม

คุณสมบัติเฉพาะของ “ผู้นำยุคดิจิทัล” ที่พึงประสงค์คือ ผู้ที่มีจิตใจกว้างขวาง มีเมตตากรุณา พร้อมรับใช้ผู้อื่นและสังคม รู้ถึงคุณค่า ความหมาย และศักยภาพของทุกคน ไม่นิยมการเป็นผู้นำที่ใช้วิธีการสั่งการ การบังคับด้วยกำลัง หรืออำนาจหน้าที่เป็นหลัก แต่นิยมกับการอำนวยให้คนอื่นเกิดการเรียนรู้ที่จะริเริ่ม และพัฒนาความเป็นผู้นำในตนเอง คอยสร้างแรงจูงใจและแรงบันดาลใจให้ผู้คนภูมิใจในศักยภาพของตนและใช้ศักยภาพที่สร้างสรรค์และพัฒนาตนเอง คนในครอบครัว ชุมชน และสังคมไปในทิศทางที่เจริญรุ่งเรืองยิ่งๆ ขึ้นไป

สังคมไทยมีคนดี คนเก่ง และมีความสามารถมากมาย แต่อยู่แบบกระจัดกระจาย ต่างคนต่างทำงานเลี้ยงตัวเอง ยังไม่มีการรวบรวม จัดระเบียบและพัฒนาให้เกิดเป็นพลังสร้างสรรค์ของสังคม ดังนั้น ในโอกาสเริ่มต้นปีใหม่ปี พ.ศ.๒๕๖๔ นี้ นับเป็นทั้งโอกาสและความท้าทายสำหรับสังคมไทยที่จะค้นหาคนเหล่านี้ในหมู่คนไทยให้เข้ามาร่วมคิด ร่วมเรียนรู้ ร่วมมือร่วมใจพัฒนาสังคมไทยให้เจริญ และร่วมกันพัฒนาและสร้างคนไทยที่เป็นกลุ่มคนที่เรียกว่า “คนไทยในยุคดิจิทัล” ให้มีความเป็นผู้นำที่คิดดี ทำดี ร่วมมือร่วมใจกันนำความสงบสุขกลับคืนสู่สังคมไทยได้อย่างยั่งยืนและพร้อมที่จะเป็น “ผู้นำยุคดิจิทัล” ร่วมมือร่วมใจกันนำพาประเทศไทยไปสู่ประเทศที่เจริญยิ่งใหญ่ในโลกหลังโควิด-๑๙ โดยนำความมุ่งหมายให้เกิดประโยชน์สุขแก่คนในชาติของเราทุกคนตามยุทธศาสตร์ใหม่สำหรับประเทศไทย

โลกหลังโควิด-๑๙ มีความซับซ้อนเกินกว่าที่คนคนเดียวจะจัดการหรือชี้นำทางได้โดยลำพัง ต้องมีผู้นำหลายรูปแบบที่ผสมผสานความเป็นผู้นำยุคโบราณและผู้นำรุ่นเก่ากับความเป็นผู้นำรุ่นใหม่

“ผู้นำยุคดิจิทัล” จะเป็นกลุ่มหรือเครือข่ายผู้นำที่มีทักษะและความชำนาญที่หลากหลาย มีวิธีคิดที่ต่างกันมาทำงานร่วมกันเป็นทีมผู้นำที่จะผนึกกำลังของคนในสังคมให้เกิดพลังสร้างสรรค์สังคมไทย สามารถอนุรักษ์สิ่งดีๆ ที่เป็นรากเหง้าของความเป็นไทยไว้ ในขณะเดียวกันสามารถนำหมู่ชนในสังคมพัฒนาประเทศไทยก้าวหน้าไปสู่อนาคตที่เจริญรุ่งเรืองทันสมัยยิ่งใหญ่เป็นที่ยอมรับของนานาอารยประเทศ ดูแลประชาชนให้มีระดับคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เพื่อให้สังคมไทยมีความสงบสุข อันจะก่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่คนในชาติของเราทุกคน

“ผู้นำยุคดิจิทัล” ต้องมีความรู้ความสามารถในการคิด ความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และความรู้ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างคนในสังคม นอกจากนั้นต้องมีความรู้วิทยาการสมัยใหม่ และความรู้ประวัติศาสตร์ร่วมสมัย มีความสามารถในการสื่อสารสังคม กล้าคิดกล้าตัดสินใจ เข้าใจเทคโนโลยีร่วมสมัย มีความสามารถในการเข้าใจคนอื่น เข้าใจวิธีการเพิ่มพลังให้กับประชาชน

“ผู้นำยุคดิจิทัล” ต้องมีค่านิยมและจิตสำนึกรักบ้านเกิด เทิดทูนสถาบันหลักของชาติ มีความศรัทธาและปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะช่วยให้คนไทยอยู่ดีกินดี มีความสงบสุขและยึดถือคุณธรรมความกตัญญูกตเวทีต่อมารดา บิดา ต่อแผ่นดินถิ่นกำเนิดและอาศัย และต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ให้ความมั่นคงอยู่ทุกๆ ลมหายใจเข้าออก จะทำตนให้เป็นคนดี คิดดี ทำดี และส่งเสริมให้คนไทยทุกคนได้ศึกษาและฝึกฝนเรื่องคิดดี ทำดี ตามหลักวิชาและคุณธรรมด้วยการมีความเพียร มีความหนักแน่น มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความสามัคคี เพื่อรวมพลังของการคิดดี ทำดี ให้เกิดพลังสร้างสรรค์ของสังคมมาใช้พัฒนาตนเอง ครอบครัว สังคมและประเทศไทยให้มีความสุข มีความเจริญรุ่งเรือง ทั้งทางวัตถุและคุณธรรมก้าวหน้าเป็นประเทศที่เจริญแล้ว

“ผู้นำยุคดิจิทัล” ต้องมีความตื่นตัว มีความว่องไวในการรับรู้ความเป็นไปในโลก เข้าใจโลกที่มีลักษณะผันผวน ไม่แน่นอน มีความซับซ้อน คลุมเครือ มีการเปลี่ยนแปลงคล้ายกับสิ่งมีชีวิต และเห็นความเชื่อมโยงของสิ่งต่างๆ ที่เป็นหนึ่งเดียวกันทั้งหมด ต้องฝึกฝนทักษะในการมองเห็นโลกตามความเป็นจริงที่เกิดอยู่ในปัจจุบัน และสามารถเห็นแนวโน้มของโลกในอนาคต นำมาวางแผนรวมพลังของสังคมกระทำการสร้างสรรค์อนาคตที่ดีให้เกิดขึ้น มีทักษะที่สามารถปรับตัวเองให้สอดคล้องตามจังหวะท่วงทำนองของสังคมและบริบทโลก โดยใช้วิธีคิดเชิงระบบ ที่มองเห็นทุกสิ่งในสังคมเหมือนสรรพสิ่งในธรรมชาติที่ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ไม่มีสิ่งใดสำคัญเท่ากัน ความหลากหลายและความแตกต่างล้วนมีความหมายและความสำคัญของสิ่งนั้นๆ ผู้นำยุคดิจิทัลต้องรู้และเข้าใจธรรมชาติและนำมาสร้างสรรค์พัฒนาตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติไปในทิศทางที่มีเป้าหมายหรือความปรารถนาร่วมกัน ⊙